

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 387

от 3 юли 2019 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на финансите да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

/Жана Кадънкова/

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

(Обн., ДВ, бр. 27 от 2018 г; изм. и доп., бр. 94 от 2018 г. и бр. 17, 34, 37 и 42 от 2019 г.)

§ 1. В чл. 4 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 13 се изменя така:

„13. лицата, които по занятие предоставят счетоводни услуги и/или консултации в областта на данъчното облагане, както и лицата, които като основна стопанска или професионална дейност предоставят, пряко или непряко чрез свързани с тях лица, съдействие под каквато и да е форма или съвети по данъчни въпроси;”.

2. Точка 18 се изменя така:

„18. лицата, които извършват по занятие посредничество при сделки с недвижими имоти, включително по отношение на сделки за отдаване под наем на недвижими имоти, при които месечният наем възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;”.

3. Създават се т. 36-39:

„36. лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;

37. лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута;

38. лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие;

39. доставчици на портфейли, които предлагат попечителски услуги;”.

§ 2. Създава се чл. 9а:

„Чл. 9а. (1) За целите на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, лицата по чл. 4, т. 38 и 39 се вписват в публичен регистър, който се води и поддържа от Националната агенция по приходите.

(2) Вписването в регистъра по ал. 1 се извършва при условия и по ред, определени с наредба на министъра на финансите.

(3) За вписването в регистъра по ал. 1 се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет.”

§ 3. В чл. 16 се създава ал. 4:

„(4) Актуалността на информацията се проверява и се извършват допълнителни действия по комплексна проверка в съответствие с изискванията на този закон и на правилника за прилагането му, когато лицето по чл. 4 има предвидено в закон задължение в рамките на съответната календарна година да се свърже с клиента с цел преглед на относимата информация, свързана с действителния собственик или собственици, или когато задълженият субект има това задължение съгласно дял втори, глава шестнадесета, раздел III „а” от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.”

§ 4. Член 18 се изменя така:

„Чл. 18. Забранява се откриване или поддържане на анонимни сметки или депозитни сертификати, или сметки или депозитни сертификати на фиктивно име, както и наемане или поддържане на анонимни сейфове или сейфове на фиктивно име.”

§ 5. В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинеи 1 и 2 се изменят така:

„(1) Издателите на електронни пари и техните представители могат да не прилагат някои от мерките за комплексна проверка на клиента по чл. 10, т. 1-3 по отношение на електронни пари, когато въз основа на оценка на риска е установен нисък риск и са изпълнени едновременно следните условия:

1. платежният инструмент не е презаредим или има максимален месечен лимит на плащанията по сделки до левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута, който може да се използва само в Република България;

2. максималната електронно съхранявана сума не надхвърля левовата равностойност на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута;

3. платежният инструмент се използва единствено за закупуване на стоки или услуги;

4. платежният инструмент не може да се захранва с анонимни електронни пари;

5. издателят на електронни пари осъществява подходящо наблюдение на сделките или деловите взаимоотношения, позволяващо разкриването на необичайни или съмнителни сделки.

(2) Изключението по ал. 1 не се прилага в случай на обратно изкупуване в брой или чрез теглене в брой на паричната стойност на електронните пари, когато сумата надвишава левовата равностойност на 50 евро или тяхната равностойност в друга валута, или в случай на платежни операции, инициирани от разстояние, по смисъла на § 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за платежните услуги и платежните системи, когато сумата на платежната операция надвишава левовата равностойност на 50 евро или тяхната равностойност в друга валута.”

2. Създава се нова ал. 3:

„(3) Задължените лица по чл. 4, т. 1 и 2, в качеството си на акцептираща институция, приемат плащания с анонимни предплатени карти, издадени в трети държави, само когато тези карти отговарят на изисквания, еквивалентни на тези по ал. 1 и 2.”

3. Досегашните ал. 3 и 4 стават съответно ал. 4 и 5.

4. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) Мерки по отношение на ситуации с по-висок риск, касаещи операции и сделки с електронни пари, включително приемането на плащания на територията на Република България, извършвани с анонимни предплатени карти, издадени в трети държави и отговарящи на изискванията на ал. 1 и 2, могат да се определят и в резултат на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, както и в резултат на насоки, решения или документи, приети от институции на Европейския съюз в изпълнение на Директива (ЕС) 2015/849.”

5. Досегашната ал. 6 става ал. 7 и в нея думите „мерките по ал. 5” се заменят с „мерките по ал. 6”.

§ 6. В чл. 35 т. 6 се изменя така:

„6. при сложни или необичайно големи сделки или операции, при сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, както и при операции и сделки без явна икономическа или законна цел;”

§ 7. Създава се чл. 36а:

„Чл. 36а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списък на длъжностите, свързани с изпълнението на важни обществени функции по чл. 36, ал. 2. Списъкът може да бъде оповестен публично.

(2) Държавните и местните органи и институциите, и ведомствата, при които се заемат длъжностите по ал. 1, предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(3) Международните организации със седалище на територията на Република България, при които се заемат длъжности, попадащи в обхвата на чл. 36, ал. 2, предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(4) Органите, институциите и ведомствата по ал. 2 и организациите по ал. 3 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.”

§ 8. В чл. 44, ал. 1, в основния текст след думите „кореспондентски отношения“ се поставя запетая и се добавя „включващи плащания“ и след думите „трета държава“ се поставя запетая.

§ 9. В чл. 46 ал. 1 се изменя така:

„(1) Лицата по чл. 4 прилагат следните мерки за разширена комплексна проверка по отношение на деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма:

1. събират допълнителна информация относно клиентите и техните действителни собственици;
2. събират допълнителна информация относно планирания характер на деловите взаимоотношения;
3. събират информация за произхода на средствата, използвани в деловите взаимоотношения, сделките и операциите, както и за източника на имущественото състояние на клиентите и техните действителни собственици;

4. събират информацията относно основанията за планираните или извършените операции и сделки;

5. изискват одобрение от служител на висша ръководна длъжност на лицето по чл. 4 за установяване или за продължаване на делови взаимоотношения с лица от държавите по ал. 3 и 5;

6. поставят под текущо и разширено наблюдение деловите си взаимоотношения, операциите и сделките с лица от тези държави, като повишават броя и честотата на извършваните проверки и идентифицират схеми на сделки и операции, които налагат допълнително проучване;

7. други мерки по преценка от лицето по чл. 4 съобразно установения риск."

§ 10. Създава се чл. 46а:

„Чл. 46а. (1) При делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46, при установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм и когато е приложимо, лицата по чл. 4 изискват първото плащане да се извършва през сметка на името на клиента в кредитна институция, по отношение на която се прилагат изисквания за комплексна проверка на клиента, отговарящи най-малко на изискванията на този закон и на правилника за прилагането му или покриващи тези изисквания чрез други средства.

(2) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм и когато е приложимо, в допълнение към мерките по ал. 1 и мерките по чл. 46 лицата по чл. 4 прилагат една или повече от следните мерки по отношение на делови взаимоотношения, операции и сделки с лица от държави по чл. 46:

1. прилагане на допълнителни елементи на мерките за разширена комплексна проверка;

2. въвеждане на разширени и подходящи механизми за докладване или систематично докладване на сделки или операции;

3. ограничаване на деловите взаимоотношения или сделките и операциите с лица от съответните държави по чл. 46.

(3) При установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 2 лицата по чл. 4 уведомяват съответния орган за надзор и дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. В тези случаи съответният орган за надзор уведомява незабавно Европейската комисия. Когато няма орган за надзор върху дейността на лицето по чл. 4, Европейската комисия се уведомява от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“. Лицата по чл. 4 прилагат

мерките по ал. 2, след като бъдат информирани от съответния орган за надзор или от дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, че Европейската комисия е уведомена.

(4) В случаите на установен по реда на глава седма по-висок риск от изпиране на пари или финансиране на тероризъм и когато е приложимо, дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ или съответният орган за надзор прилагат една или повече от следните мерки съобразно своята компетентност:

1. отказват създаването на дъщерни предприятия, клонове или представителства на лица от съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат факта, че съответното лице е от държава по чл. 46;

2. отказват на лицата по чл. 4 да създават клонове или представителства в съответната държава по чл. 46 или предприемат други подходящи мерки, за да отчетат по друг начин факта, че съответният клон или представителство ще бъде в държава по чл. 46;

3. дават задължителни указания за прилагане на повишени изисквания по отношение на надзора или външния одит за клонове и дъщерни предприятия на лица от съответната държава по чл. 46;

4. въвеждат повишени изисквания по отношение на външния одит на финансови конгломерати по отношение на всички техни клонове и дъщерни предприятия, установени в съответната държава по чл. 46;

5. дават задължителни указания на лицата по чл. 4 да извършат преглед и да изменят или, ако е необходимо, да прекратят кореспондентски отношения с институции - респонденти в съответната държава по чл. 46.

(5) При определянето на нивото на риска по ал. 2 и 4 се отчита относима информация от механизми за взаимни оценки, подробни доклади за оценка или публикувани доклади за последващи мерки от съответните международни организации с компетентност в сферата на превенцията и предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма. В тези случаи се прилага чл. 51, ал. 2.

(6) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ и органите за надзор се информират взаимно за случаите на установена необходимост от прилагане на мерки по ал. 4 и уведомяват Европейската комисия преди прилагането на такива мерки.”

§ 11. В чл. 47 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Лицата по чл. 4 поставят под текущо и разширено наблюдение всички сложни или необичайно големи сделки или операции, всички сделки или операции, които се извършват по необичайни схеми, както и всички сделки и операции, които нямат явна икономическа или законна цел, която може да се установи с оглед на информацията на разположение на лицето по чл. 4, или не съответстват на наличната информация за клиента. В тези случаи лицата по чл. 4 осъществяват по-интензивно по степен и характер наблюдение на деловите взаимоотношения с оглед на преценка, дали сделките или операциите са съмнителни. Това наблюдение може да включва по-често и по-задълбочено наблюдение на деловите взаимоотношения съобразно риска.”

2. В ал. 3, изречение второ думата „докладване” се заменя с „уведомяване”.

§ 12. В чл. 53 се създава ал. 8:

„(8) В случаите по ал. 7 идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни могат да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014, или по друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, при условие че са изпълнени изискванията на този закон и на правилника за прилагането му по отношение на идентифицирането на клиента и проверката на идентификацията.”

§ 13. В чл. 54 се създава ал. 8:

„(8) Когато е приложимо, идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни могат да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014, или по друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014, при условие че са изпълнени изискванията на този закон и на правилника за прилагането му по отношение на идентифицирането на клиента и проверката на идентификацията.”

§ 14. В чл. 56, ал. 1, т. 2 накрая се добавя „и събраните данни и информация по чл. 53, ал. 8 и чл. 54, ал. 8”.

§ 15. В чл. 60 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1.
2. Създава се ал. 2:

„(2) Когато идентифицираният действителен собственик е висшият ръководен служител съгласно § 2, ал. 5 от Допълнителните разпоредби, в допълнение към мерките за проверка на идентификацията по чл. 55 лицата по чл. 4 съхраняват данни за предприетите действия за проверка на идентификацията, както и за всички констатирани при проверката трудности.”

§ 16. В чл. 63 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 7:

„(7) Действителните собственици на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания са длъжни да предоставят на тези лица и на физическите лица за контакт по ал. 4, т. 3 цялата информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията по ал. 1-6 и по чл. 61 и 62 на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт по ал. 4, т. 3.”

2. Досегашните ал. 7-10 стават съответно ал. 8-11.

§ 17. В чл. 67, ал. 1 накрая се поставя запетая и се добавя „включително данни и информация по чл. 53, ал. 8 и чл. 54, ал. 8, получени чрез средствата за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014, или по друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) 910/2014”.

§ 18. В чл. 71 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 5 накрая се поставя запетая и се добавя „групирани по държави”;

- б) създават се т. 7-10:

„7. данни, с които се установяват човешките ресурси, определени за дирекция „Финансово разузнаване” на Държавна агенция „Национална сигурност” за изпълнението на законоустановените ѝ правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма;

8. данни, с които се установяват човешките ресурси, определени за останалите органи, институции и служби по ал. 1 за изпълнението на законоустановените им правомощия в сферата на превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, доколкото тази информация е налична;

9. данни за броя на извършените проверки на място от контролните органи по чл. 108, ал. 2, данни за броя на извършените проверки по документи по чл. 108, ал. 8 и данни за броя на установените при проверките нарушения и за наложените санкции или принудителни административни мерки;

10. данни за броя на извършените проверки на място от органите за надзор по чл. 108, ал. 6 и 7, данни за броя на предприетите действия по дистанционен надзор и данни за броя на установените при тях нарушения и за наложените санкции или принудителни административни мерки.”

2. В ал. 3 думите „Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6” се заменят с „Данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8 и 10” и думите „на годишна база до края на февруари” се заменят с „на годишна база до края на месец февруари”.

3. В ал. 4:

а) в изречение първо накрая се добавя „на годишна база”;

б) в изречение второ думите „данните по ал. 2, т. 1, 2, 4 и 6” се заменят с „данните по ал. 2, т. 1, 2, 4, 6, 8 и 10”.

4. В ал. 5 след думата „предоставят” се добавя „на годишна база”.

§ 19. В чл. 72, ал. 6 и 7 думите „докладването на съмнение” се заменят с „уведомяването за съмнение”.

§ 20. В чл. 80 ал. 3 се изменя така:

„(3) Забраната по ал. 1 не е пречка за разкриването на информация между лица по чл. 4, т. 1–3, 5 и 8–11 и кредитни и финансови институции от държави членки, при условие че принадлежат към една и съща група, или между лицата по чл. 4, т. 1–3, 5 и 8–11 и техните клонове и дъщерни предприятия, намиращи се в трети държави, при условие че тези клонове и дъщерни предприятия спазват изцяло политиките и процедурите в рамките на групата, включително процедурите за обмен на информация в рамките на групата, в съответствие с чл. 104 и че политиките и процедурите в рамките на групата отговарят на изискванията на този закон.”

§ 21. В чл. 90, ал. 8 след думите „данъчни престъпления” се добавя „или други предикатни престъпления”.

§ 22. В чл. 93 ал. 3 се изменя така:

„(3) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ може да откаже да предостави предварителното си съгласие за разкриване на информацията, предоставена по реда на този раздел, само ако след консултация с наблюдаващия прокурор се установи, че това би могло да навреди на текущо разследване. Отказът се мотивира за всеки конкретен случай по начин, който предотвратява злоупотребите с разкриването на информация пред компетентните органи и ненужните ограничения по отношение на разкриването.”

§ 23. В чл. 94 се създава ал. 5:

„(5) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя данни на лице за контакт във връзка с обмен на информация по реда на този раздел. В случай на промяна данните се актуализират своевременно.”

§ 24. В чл. 97 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създават т. 6 и 7:

„6. подготовка на доклад относно институционалната структура и основните процедури на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, включително по отношение на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, Националната агенция за приходите и Прокуратурата, относно наличните човешки и финансови ресурси, доколкото тази информация е налична;

7. подготовка на доклад относно националните усилия и човешките и финансовите ресурси, ангажирани в превенцията и противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма.”

2. В ал. 2:

а) след думите „националната оценка на риска“ се добавя „и нейните актуализации“;

б) създават се изречения второ и трето:

„Резюме на оценката на риска, което не съдържа класифицирана информация, се публикува на интернет страницата на Държавна агенция „Национална сигурност“. Резюмето може да се публикува и на интернет страниците на държавните органи и институции по чл. 96, ал. 3.”

3. В ал. 4:

а) след думите „националната оценка на риска“ се добавя „и нейните актуализации“;

б) създава се изречение второ:

„При получаване на допълнителна относима информация, предоставена от друга държава членка, същата се отчита от междуведомствената работна група по чл. 96, ал. 1 при изпълнението на задачите ѝ.“

4. Създава се ал. 6:

„(6) Работната група по чл. 96, ал. 1 може да вземе решение по целесъобразност за предоставяне на допълнителна информация на компетентните органи на друга държава членка, когато по повод на получени резултати от оценки на риска на тази държава и техните актуализации бъде установено наличието на относима към съответната оценка или нейната актуализация информация.“

§ 25. В чл. 101, ал. 2, т. 16 накрая се поставя запетая и се добавя „включително сигнали за съществуващо съмнение за изпиране на пари или финансиране на тероризма“.

§ 26. Създава се чл. 108а:

„Чл. 108а. (1) Дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списък на органите за надзор, съдържащ и данни за връзка с тях.

(2) Органите за надзор по ал. 1 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по ал. 1.

(3) Органите за надзор по ал. 1 уведомяват своевременно дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ за настъпили промени в данните и информацията в списъка по ал. 1. В тези случаи дирекцията информира своевременно Европейската комисия за настъпилите промени, като предоставя актуализиран списък.

(4) Органите за надзор по ал. 1, в рамките на своите правомощия, служат като звено за контакт със съответните компетентни органи на други държави членки.

(5) Българската народна банка и Комисията за финансов надзор служат като звено за контакт с европейските надзорни органи.”

§ 27. Създава се чл. 111а:

„Чл. 111а. При осъществяването на контрол по чл. 108, ал. 6 по отношение на лица, които са част от група, Българската народна банка и Комисията за финансов надзор си сътрудничат с компетентните органи за надзор в съответните държави членки, в които са установени предприятията - част от групата, съответно в които е установено предприятието-майка на задължения субект.“

§ 28. В чл. 123, ал. 2 думите „чл. 63, ал. 1-6“ се заменят с „чл. 63, ал. 1-7“.

§ 29. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В § 1:

а) в т. 8 накрая се добавя „с изключение на паричната стойност, посочена в чл. 34, ал. 5, т. 1 и 2 от същия закон“;

б) създават се т. 23 и 24:

„23. „Виртуални валути“ са цифрово представяне на стойност, която не се емитира или гарантира от централна банка или от публичен орган, не е непременно свързана със законово установена валута и няма правния статут на валута или на пари, но се приема от физически или юридически лица като средство за обмяна и може да се прехвърля, съхранява и търгува по електронен път.

24. „Доставчик на портфейл, който предлага попечителски услуги“ е физическо или юридическо лице или друго правно образувание, което предоставя услуги за опазване на частни криптографски ключове от името на своите клиенти за притежаването, съхраняването и прехвърлянето на виртуални валути.“

2. В § 3 накрая се добавя „и изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2019 г. за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (ОВ, L 156, 19.06.2018 г.)“.

§ 30. В Преходните и заключителните разпоредби се създават § 9а и 9б:

„§ 9а. (1) В срок пет месеца от влизането в сила на закона органите за надзор по смисъла на § 1, т. 11 от Допълнителните разпоредби предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 108а, ал. 1.

(2) В срок шест месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 108а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.

§ 9б. (1) В срок шест месеца от влизането в сила на закона държавните и местните органи и институциите, и ведомствата по чл. 36а, ал. 2, и организациите по чл. 36а, ал. 3 предоставят на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка по чл. 36а, ал. 1.

(2) В срок осем месеца от влизането в сила на закона дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ предоставя на Европейската комисия списъка по чл. 36а, ал. 1, включващ данните, предоставени по ал. 1.”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛУЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 31. (1) Наредбата по чл. 9а, ал. 2 се издава от министъра на финансите в срок шест месеца от влизането в сила на този закон.

(2) Тарифата за таксите по чл. 9а, ал. 3 се одобрява от Министерския съвет в срок шест месеца от влизането в сила на този закон.

§ 32. В Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (обн., ДВ, бр. 16 от 2003 г.; изм. и доп., бр. 31 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 59 от 2006 г., бр. 92 и 109 от 2007 г., бр. 28 и 36 от 2008 г., бр. 33 и 57 от 2011 г., бр. 38 и 102 от 2012 г., бр. 27 и 81 от 2016 г., бр. 7 и 27 от 2018 г. и бр. 42 от 2019 г.), в чл. 9, ал. 13 и 14 думите „докладването на съмнение“ се заменят с „уведомяването за съмнение“.

§ 33. В Закона за регистър БУЛСТАТ (обн., ДВ, бр. 39 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2005 г., бр. 34 от 2006 г., бр. 42 от 2007 г., бр. 82 и 95 от

2009 г., бр. 28 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 12 от 2015 г., бр. 8 и 74 от 2016 г., бр. 85 от 2017 г. и бр. 27 и 57 от 2018 г.), в глава четвърта, раздел II се създава чл. 35а:

„Чл. 35а. Агенцията по вписванията осигурява оперативна съвместимост на регистър БУЛСТАТ в рамките на системата за взаимно свързване на регистрите, създадена с чл. 22, параграф 2 от Директива (ЕС) 2017/1132 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно някои аспекти на дружественото право (ОВ, L 169, 30.06.2017 г.).“

§ 34. В Закона за кредитните институции (обн., ДВ, бр. 59 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 105 от 2006 г., бр. 52, 57 и 109 от 2007 г., бр. 69 от 2008 г., бр. 23, 24, 44, 93 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 101 от 2010 г., бр. 77 и 105 от 2011 г., бр. 38 и 44 от 2012 г., бр. 52, 70 и 109 от 2013 г., бр. 22, 27, 35 и 53 от 2014 г., бр. 14, 22, 50, 62 и 94 от 2015 г., бр. 33, 59, 62, 81, 95 и 98 от 2016 г., бр. 63, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 15, 16, 20, 22, 51, 77, 98 и 106 от 2018 г. и бр. 37 и 42 от 2019 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 56 се създават ал. 11-14:

„(11) Физически и юридически лица могат да получават при поискване информация от БНБ за съдържащата се за тях информация в системата.

(12) Достъпът до системата на институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 се осъществява във връзка с изпълнение на служебните им задължения по повод на конкретни проверки.

(13) Право на достъп до системата имат лицата, които управляват и представляват институциите по ал. 1 и органите по ал. 3, или оправомощени от тях длъжностни лица при спазване на задължение за опазване тайната на получената информация. Институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 приемат и прилагат вътрешни правила за ефективен контрол върху оправомощените лица с право на достъп до информацията по ал. 1 и за въвеждане на вътрешна организация за спазване на изискванията по ал. 12.

(14) Институциите по ал. 1 и органите по ал. 3 отговарят за създаването и поддържането на специален регистър, в който регистрират данни за извършените проверки, като записите в него се съхраняват 5 години от датата на направената проверка.“

2. В чл. 56а:

а) алинея 1 се изменя така:

„(1) Българската народна банка създава и поддържа електронна информационна система, съдържаща данни за номерата на банковите сметки и на платежните сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN), водени от банки, платежни институции и дружества за електронни пари, титулярите на сметки и упълномощените да се разпореждат със сметките лица, действителните собственици на титулярите на сметки, наличие на запори по сметки, както и за лицата, наематели на сейфове в банки, и техните пълномощници.”;

б) в ал. 2 след думата „Банките” се поставя запетая и се добавя „платежните институции и дружествата за електронни пари”;

в) в ал. 3 се създава т. 12:

„12. Комисията за финансов надзор.”;

г) в ал. 5:

аа) след думите „конкретни проверки” се поставя точка и текстът докрая се заличава;

бб) създава се изречение второ:

„Органите и институциите по ал. 3 отговарят за създаването и поддържането на специален регистър, в който регистрират данни за извършените проверки, като записите в него се съхраняват 5 години от датата на направена проверка.”;

д) в ал. 6, изречение второ накрая се добавя „и за въвеждане на вътрешна организация за спазване на изискванията по ал. 5”;

е) в ал. 8 след думата „банките” се поставя запетая и се добавя „платежните институции и дружествата за електронни пари”;

ж) в ал. 9 думите „банковата сметка” се заменят със „сметката по ал. 1”;

з) в ал. 11 думите „по ал. 3, т. 1–9” се заменят с „по ал. 3, т. 1–9 и т. 12”.

§ 35. В Закона за платежните услуги и платежните системи (обн., ДВ, бр. 20 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 17, 37 и 42 от 2019 г.) се правят следните допълнения:

1. Създава се чл. 159а:

„Предоставяне на информация на компетентен орган на трета държава

Чл. 159а. Лицата по чл. 158, ал. 1 могат да предоставят информация, представляваща професионална тайна, на компетентен орган за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трета държава въз основа на споразумение по чл. 160а, и при условие че:

1. получателят осигурява най-малко същата защита на предоставената информация като предвидената в този закон;

2. получателят има правомощие и е съгласен да предоставя информация от същия вид при поискване от БНБ;

3. обмяната на информация има за цел изпълнението на надзорните функции на посочения орган за надзор;

4. получателят има основателна необходимост от исканата информация.“

2. Създава се чл. 160а:

„Надзорно сътрудничество с компетентен орган на трета държава

Чл. 160а. При упражняване на надзорните си функции БНБ може да сключва споразумения със съответните компетентни органи за надзор над платежни институции и дружества за електронни пари на трети държави за сътрудничество и обмяна на информация на реципрочна основа при поемане на задължение за запазване на професионалната тайна.”

§ 36. В Закона за Националната агенция за приходите (обн., ДВ, бр. 112 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 114 от 2003 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 105 от 2006 г., бр. 109 от 2007 г., бр. 12, 32, 42 и 95 от 2009 г., бр. 15, 51, 54, 97, 98 и 99 от 2010 г., бр. 38 и 94 от 2012 г., бр. 109 от 2013 г., бр. 60, 94 и 95 от 2015 г., бр. 58 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 7 и 38 от 2018 г. и бр. 13 от 2019 г.), в чл. 25а ал. 3 се отменя.

§ 37. В Закона за пазарите на финансови инструменти (обн., ДВ, бр. 15 от 2018 г.; попр. бр. 16 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 24 и 98 от 2018 г. и бр. 17 от 2019 г.), в чл. 91, ал. 2, т. 7 думите „директора на Главна дирекция „Национална полиция“ или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи“ се заменят с „директорите на Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“, Главна дирекция „Национална полиция“ или до директора на областна дирекция на Министерството на вътрешните работи”.

§ 38. Параграф 34, т. 1 относно чл. 56, ал. 14 от Закона за кредитните институции влиза в сила от 1 януари 2020 г.

§ 39. (1) Параграф 34, т. 2, буква „е“ относно изменението в чл. 56а, ал. 8 от Закона за кредитните институции влиза в сила от 10 септември 2020 г.

(2) До датата, посочена в ал. 1, Българската народна банка предприема действия и създава необходимата организация във връзка с подаването от страна на банките, платежните институции и дружествата за електронни пари на необходимата допълнителна информация и въвеждането ѝ в електронната информационна система по чл. 56а.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на ..... 2019 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари

Действащото законодателство по отношение превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма (влезният в сила считано от 31.03.2018 г. нов Закон за мерките срещу изпирането на пари, обнародван в бр. 27 на „Държавен вестник“ от 27.03.2018 г. (ЗМИП), с който беше отменен Законът за мерките срещу изпирането на пари от 1998 г. и бяха въведени изменения и допълнения в Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, както и в други закони) не отговаря на всички изисквания на европейското законодателство в тази област. С промените в националното законодателство от март 2018 г. бяха въведени изискванията на Директива (ЕС) 2015/849 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма, за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Директива 2006/70/ЕО на Комисията, Международните стандарти за превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма (Препоръките на FATF), Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране на пари, издирване, изземване и конфискация на облагите от престъпления и финансиране на тероризма (CETS 198), подписана във Варшава на 16 май 2005 г., както и на резолюции на Съвета за сигурност на Организацията на обединените нации за превенция на тероризма и финансирането му.

Същевременно беше приета Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС (текст от значение за ЕИП), наричана по-нататък „Директива (ЕС) 2018/843“, която съдържа нови изисквания, голяма част от които не са въведени в българското законодателство. Срокът за въвеждане на изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 в националните законодателства е 10 януари 2020 г.

Липсата на национални правни норми, които въвеждат изискванията на Директива (ЕС) 2018/843, би довело до непълно съответствие на българското законодателство със законодателството на Европейския съюз в тази област и до намаляване на възможностите за превенция и за противодействие на изпирането на пари и финансирането на тероризма и ще се отрази негативно на процеса по присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз.

Предвид гореизложеното, в изпълнение на Мярка 5 „Рамка за борба с изпирането на пари“, заложен в одобрения с Решение № 611 на Министерския съвет от 2018 г. План за действие, включващ мерки за изпълнение на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз, със съвместна заповед на министъра на вътрешните работи и на председателя на ДАНС беше създадена междуведомствена работна група, една от задачите на която е изготвяне на законопроект за транспониране на Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. Освен водещите институции - ДАНС и МВР, в работната група бяха включени и представители на Министерството на финансите, на Министерството на правосъдието, на Агенцията по вписванията, на Българската народна банка, на Комисията за финансов надзор, на Националната агенция за приходите, на Агенция „Митници“, на Държавната комисия по хазарта, на Прокуратурата на Република България, на Комисията за противодействие на корупцията и отнемане на незаконно придобитото имущество.

В изпълнение на една от задачите си горепосочената работна група разработи текстове за изменение и допълнение на ЗМИП и на други относими нормативни актове, чрез които в българското законодателство се въвеждат изисквания на Директива (ЕС) 2018/843. Законопроектът предвижда следните основни изменения:

В чл. 4 от действащия ЗМИП ще бъдат включени нови категории задължени лица – лица, които съхраняват, търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, когато това се извършва в свободни зони и когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута; лица, които търгуват или действат като посредници в търговията с произведения на изкуството, включително когато това се извършва от художествени галерии и аукционни къщи, когато стойността на сделката или на свързаните сделки възлиза на или надвишава 10 000 EUR или тяхната равностойност в друга валута; лицата, които по занятие предоставят услуги за

обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие; доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги. В съответствие с изискванията на Директива (ЕС) 2018/843 е предвидено лицата, които по занятие предоставят услуги за обмяна между виртуални валути и признати валути без златно покритие, както и доставчиците на портфейли, които предлагат попечителски услуги, да подлежат на вписване в публичен регистър към Националната агенция по приходите за целите на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма при условия и по ред, които ще бъдат уредени в наредба на министъра на финансите.

Със законопроекта се въвежда забрана за разкриване или поддържане на анонимни банкови сейфове или банкови сейфове на фиктивно име.

С цел точно транспониране и постигане на пълно съответствие с разпоредбите на чл. 12 на Директива (ЕС) 2015/849, изменена с Директива (ЕС) 2018/843, относно изключенията за прилагане на мерките за комплексна проверка на клиента по отношение на електронните пари се предвижда изменение на чл. 24 от сега действащия ЗМИП, в т. ч. въвеждане на новите пониски прагове на максималния месечен лимит на плащанията с платежен инструмент, както и на максималната електронно съхранявана сума на електронните пари - от 250 евро на 150 евро или тяхната равностойност в друга валута, както и допълване на случаите и условията, при които предвидените изключения не се прилагат.

Ще бъде създаден нов чл. 36а, отнасящ се до съставянето на списък с длъжностите, заемани от видни политически личности, и уведомяване на Европейската комисия за същия. За тази цел ще се предвиди задължение за държавните и местните органи, както и за институциите и ведомствата, при които се заемат такива длъжности, да предоставят в предвидения в Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта срок на дирекция „Финансово разузнаване“ на Държавна агенция „Национална сигурност“ необходимата информация за включването ѝ в списъка. Аналогично задължение ще бъде въведено и по отношение на международните организации със седалище на територията на Република България, при които се заемат длъжности, попадащи в обхвата на чл. 36, ал. 2 от ЗМИП.

За разписване на по-конкретни мерки за разширена комплексна проверка по отношение на лица от държави, които не прилагат или не прилагат напълно международните стандарти в противодействието на

изпирането на пари и финансирането на тероризма, се предвижда изменение и допълнение на чл. 46 от ЗМИП, както и създаването на чл. 46а.

За изрично разписване на възможността идентифицирането на клиента и проверката на идентификационните данни да се извършват и чрез средства за електронна идентификация, съответни удостоверителни услуги, предвидени в Регламент (ЕС) 910/2014, или по друг признат с нормативен акт начин за електронна идентификация или квалифицирана удостоверителна услуга по смисъла на Регламент (ЕС) № 910/2014 се предвиждат допълнения в чл. 53 и 54 от ЗМИП.

Чрез изменения в чл. 63 от ЗМИП се въвежда изискването на Директива (ЕС) 2018/843 за формулиране на изрично задължение за действителните собственици - физически лица, да предоставят на учредените на територията на Република България юридически лица и други правни образувания и на физическите лица за контакт цялата информация, която е необходима, за изпълнение на задълженията им по заявяване на вписване. Въвеждането на подобно задължение е насочено към създаване на допълнителни гаранции за способността на юридическите лица и други правни образувания да изпълнят задълженията си за заявяване за вписване в предвидените в ЗМИП случаи на информация за своите действителни собственици.

Новите изисквания на Директива (ЕС) 2018/843 за обхвата на данните, които националните компетентни органи следва да поддържат за целите на националната оценка на риска от изпиране на пари и финансиране на тероризъм, се транспонират чрез създаването на нови точки в ал. 2 на чл. 71 от ЗМИП.

Изискването на Директива (ЕС) 2018/843 за наличие на по-широки възможности за международен обмен на информация от страна на националните компетентни органи се транспонира чрез предвиждане на съответните промени в Закона за платежните услуги и платежните системи.

Чрез предвидените изменения и допълнения на Закона за кредитните институции се разширяват данните, вписвани в поддържания регистър на банковите сметки и сейфове, съобразно изискванията на Директива (ЕС) 2018/843.

За транспониране на изричното изискване на Директива (ЕС) 2018/843 чрез създаването на чл. 35а в Закона за регистър БУЛСТАТ се въвежда изискване за осигуряване на оперативна съвместимост на

регистрите, съдържащи данни за действителните собственици на юридическите лица и други правни образувания.

Привеждането на българското законодателство в съответствие с последните изменения на законодателството на Европейския съюз чрез приемането на горепосочените законови изменения и допълнения има за цел и да повиши крайната ефективност на националната система за превенция и предотвратяване изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и да подпомогне държавата ни в изпълнение на поети ангажменти във връзка с намеренията ни за присъединяване към Валутния механизъм на Европейския съюз и приетото в тази връзка Решение № 611 на Министерския съвет от 2018 г. за одобряване на План за действие, включващ мерки за изпълнение на намеренията на Република България за присъединяване към Валутния механизъм II (ERM II) и към Банковия съюз. От повишаването на крайната ефективност при прилагане на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма следва да бъдат положително повлияни не само държавните органи и институции, но и представителите на частния сектор, посочени в частичната предварителна оценка на въздействието на законопроекта като преки или косвени засегнати страни.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари бе предмет на обществено обсъждане в рамките на 14 дни, като бяха отчетени получените становища и предложения. Този срок се наложи от необходимостта от изпълнение на Плана за действие, приет с Решение № 611 на Министерския съвет от август 2018 г., както и от необходимостта от изпълнение на ангажиментите, които е поела българската страна в писмото за намерения от 29 юни 2019 г., изпратено до председателя на Еврогрупата, до председателя на Европейската централна банка, до министрите на държавите членки от Евророната, до министъра на финансите и до управителя на Централната банка на Дания и до заместник-председателя на Европейската комисия. Присъединяването на Република България към Валутния механизъм II е изключително важен приоритет за дългосрочното икономическо развитие на страната и за нейната по-задълбочена интеграция в рамките на Икономическия и паричен съюз на ЕС. Без изпълнение в срок на посочените ангажменти постигането на тази изключително важна цел може да бъде подложено на риск. Целта на законопроекта е единствено да се въведат изискванията на Директива (ЕС) 2018/843, която е задължителна за държавите - членки на ЕС, и която е публикувана в „Официалния вестник“ на ЕС на 19 юни 2018 г. Определянето на срока за обществено обсъждане се обуславя и от неголемия брой на предлаганите промени, от факта, че голяма

част от промените се отнасят до въвеждането на национални координационни механизми за събиране на и предоставяне на определените в Директива (ЕС) 2018/843 категории информация, което не се очаква да доведе до допълнителен финансов разход или до разход на административен ресурс, както и от факта, че не се очаква увеличаване на административната тежест за субектите, които са задължени по сега действащия ЗМИП, а въвеждането на новите категории задължени субекти е изпълнение на императивно изискване на Директива (ЕС) 2018/843 и не подлежи на преценка от страна на държавата.

Прилагането на предложените промени в ЗМИП не е свързано с пряко разходване на публични финансови и други средства. В резултат на предвидените изменения и допълнения в националната правна уредба се повишава ефективността на мерките за превенция и предотвратяване на изпирането на пари и финансирането на тероризма, увеличават се възможностите за достъп и обмен на информация между компетентните органи на национално ниво и в рамките на ЕС, като същевременно се създава по-голяма яснота за задължените субекти. Разширяването на кръга на задължените лица и въвеждането на допълнителни изисквания ще доведе до известно повишаване на административната тежест за бизнеса. Независимо от това, по-добрата ефективност на превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма ще допринесе за повишаване на сигурността на бизнес средата в България в дългосрочен план.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

